herpy

ŻABY

rzekotka zmiennobarwna

Dryophytes versicolor

Dryophytes versicolor to niewielka, krępa rzekotka o długości 3-5 cm ze wschodniej części Ameryki Północnej, która zmienia barwę między szarą, zieloną i brązową w zależności od podłoża, temperatury i wilgotności. Jest aktywna nocą, wytrzymała i dobrze sprawdza się u początkujących, a trel samca należy do najbardziej znanych wiosennych wieczornych odgłosów na skraju lasu.

Rodzina: Hylidae Nazwa angielska: Gray Treefrog Dawna nazwa: *Hyla versicolor* **Słabe toksyny skórne**

NAJWAŻNIEJSZE FAKTY

ZWIERZĘ

Wielkość dorosłego osobnika	**3-5 cm** długość od pyska do kloaki
Długość życia	**5-10 lat**
Aktywność	**W nocy**
Tryb życia	**Nadrzewny**
Środowisko	**Mokradła i lasy i łąki strefy umiarkowanej**
Toksyny skórne	**Słabe** Umyj ręce po kontakcie i trzymaj palce z dala od oczu i ust
Trudność	**Początkujący**

HODOWLA

Min. terrarium	**60 × 30 × 45 cm** D × S × W dla 2 dorosłych osobników
Temperatura w dzień	**20-26 °C**
Temperatura w nocy	**18-22 °C**
Wilgotność	**50-80%**
Woda	**Miska z wodą**
UVB	**Opcjonalne** Strefa Fergusona 1
Pokarm	**Owady**
Utrzymanie	**Pojedynczo, w parach lub w grupach**

ROZMNAŻANIE

Rozmnażanie	**Jajorodny**
Rozwój	**Kijanki w wodzie**
Miejsce składania jaj	**W wodzie**
Dojrzałość płciowa	**12-24 miesięcy**
Liczba jaj w zniesieniu	**1 000-2 000**
Zniesienia w roku	**1**
Czas do wyklucia	**3-7 dni**
Okres larwalny	**42-65 dni** od wyklucia do metamorfozy
Pokarm larw	**Glony i rośliny**
Opieka nad potomstwem	**Brak**

OCHRONA I FORMALNOŚCI

CITES	**Niewymieniony**
IUCN	**Najmniejszej troski (LC)**

O gatunku

Dryophytes versicolor to niewielka żaba drzewna o krótkim, masywnym ciele i szorstkiej, brodawkowatej skórze, bardziej nierównej niż u większości żab. Dorosłe osobniki mierzą zwykle 3-5 cm od pyska do kloaki, a największa zmierzona samica miała 6 cm. Samice są nieco większe od samców, a samiec ma ciemne gardło, podczas gdy gardło samicy jest jaśniejsze. Dzięki dużym przylgom na palcach żaba z łatwością wspina się po korze, szkle i innych gładkich powierzchniach.

Ubarwienie zmienia się w zależności od podłoża, pory roku, temperatury i wilgotności. Najczęściej grzbiet jest szary z ciemnymi plamami, ale żaba może przybierać barwę od prawie czarnej do prawie białej, a także stać się zielona lub brązowa. Zmiana następuje powoli, nie w ciągu kilku sekund. Młode osobniki i zwierzęta w okresie rozrodu są często zielone. Pod okiem zwykle znajduje się jasna plama, a na nogach są ciemne poprzeczne pasy. Wewnętrzna strona ud i pachwiny są intensywnie żółte do pomarańczowych z czarnymi plamami, a te barwy błyskają, gdy żaba skacze. Martwe zwierzęta i osobniki w nieznanym otoczeniu są przeważnie szare.

D. versicolor nosiła wcześniej nazwę *Hyla versicolor* i ta nazwa wciąż funkcjonuje w starszej literaturze oraz w handlu. Epitet gatunkowy versicolor pochodzi z łaciny i oznacza „zmiennobarwny". Gatunek jest tetraploidalny, czyli ma 48 chromosomów wobec 24 u niemal identycznej *D. chrysoscelis*. Obu gatunków nie da się odróżnić po wyglądzie, a jedynie po głosie samca i częściowo po zasięgu występowania. Przy krzyżówkach wiele larw ginie wcześnie, a nieliczne, które dorastają, mają obniżoną płodność. Opieka jest taka sama dla obu gatunków.

Toksyczna wydzielina skórna: jak większość płazów gatunek wydziela ze skóry słabą, drażniącą wydzielinę. Nie jest ona niebezpieczna, ale może podrażniać błony śluzowe, np. oczu, warg i nosa, oraz otwarte rany. Nie udokumentowano różnicy między zwierzętami dzikimi a hodowlanymi. Myj ręce po kontakcie i nie dotykaj twarzy.

W niewoli żaba dożywa 5-10 lat, niektóre osobniki nawet 15 lat.

Żaba jest delikatna i łatwo się płoszy, to zwierzę do obserwowania, a nie do dotykania.

Czytaj więcej: Wilgotność, zraszanie i wentylacja

Występowanie i środowisko

Dryophytes versicolor występuje we wschodniej połowie Ameryki Północnej. W USA zasięg rozciąga się od Maine i Nowej Anglii na zachód po środkowy Teksas i Oklahomę. Oba gatunki łącznie sięgają na południe do północnej Florydy, ale na południu występuje głównie niemal identyczna *D. chrysoscelis*. W Kanadzie gatunek występuje od południowego Ontario i Quebecu po Manitobę, a izolowana populacja żyje w Nowym Brunszwiku.

D. chrysoscelis zajmuje dużą część tego samego obszaru. Ogólnie *D. versicolor* występuje głównie na północy i północnym wschodzie, a drugi gatunek jest najliczniejszy na południu, ale granica jest nieostra i w niektórych miejscach oba gatunki rozmnażają się w tych samych stawach, np. w Wisconsin i północnym Michigan. Mapa pokazuje kraje, w których *D. versicolor* występuje naturalnie.

> **Naturalny zasięg:** Stany Zjednoczone i Kanada.

ŚRODOWISKO

Dryophytes versicolor żyje w lasach i na ich obrzeżach w pobliżu wody: w lasach liściastych i mieszanych, na starych polach, w zadrzewionych przedmieściach i w zadrzewieniach przy gospodarstwach w pobliżu zarówno okresowych, jak i stałych stawów, mokradeł i jezior. Występuje na wszystkich wysokościach i jest silnie związana z drzewami, na których w ciągu dnia odpoczywa na gałęziach i liściach, często na widoku, a nawet w pełnym słońcu, polegając na swoim kamuflażu. Spotyka się ją także na ścianach domów i przy lampach, gdzie łapie gromadzące się tam owady.

Zimę żaba spędza na lądzie pod zwalonymi pniami, korzeniami i warstwą liści lub w dziuplach. Gatunek znosi zamarzanie płynów ustrojowych: glicerol we krwi obniża punkt zamarzania, a podczas największych mrozów nawet do 80 % ciała zamienia się w lód, dopóki nie zrobi się cieplej. Znosi temperatury do około -8 °C.

Samce zaczynają się odzywać od końca kwietnia lub w maju, gdy wieczorem powietrze ma ponad około 15 °C, a okres rozrodu trwa kilka tygodni, w niektórych miejscach aż do czerwca lub lipca. Najgłośniejszy chór słychać w ciepłe, pochmurne wieczory. Gatunek najchętniej rozmnaża się w leśnych stawach bez ryb.

Hodowla

TERRARIUM

Parę *D. versicolor* można trzymać w terrarium o wymiarach 60 × 30 × 45 cm. Pojedyncza żaba poradzi sobie w mniejszym terrarium, około 30 × 30 × 45 cm, a na każdą dodatkową żabę warto nieco powiększyć powierzchnię dna. Wysokość jest ważniejsza niż powierzchnia, ponieważ gatunek prowadzi nadrzewny tryb życia. Szklane terrarium dobrze się sprawdza, bo

wypuszcza ciepło i nie dopuszcza do przegrzania. Pokrywa musi szczelnie przylegać, bo żaba świetnie się wspina, a terrarium z drzwiczkami z przodu jest łatwiejsze w obsłudze niż takie z pokrywą od góry.

Urządź je gałęziami o różnej grubości i nachyleniu, korą korkową, rurkami bambusowymi i roślinami zwisającymi nad miejscami do siedzenia. Żaba śpi w dzień pod liściem lub w szczelinie, więc kryjówki muszą być zarówno u góry, jak i na dole. Podłożem może być włókno kokosowe lub inna bezpieczna mieszanka ziemna, a w terrarium kwarantannowym najprościej użyć wilgotnego ręcznika papierowego. Unikaj żwiru akwariowego, drobnych kawałków kory i piasku, które żaba może połknąć podczas łapania pokarmu. Pomaga zasłonięcie trzech ścian terrarium ciemnym tłem, dzięki czemu zwierzęta czują się bezpieczniej.

Poza okresem rozrodu gatunek prowadzi raczej samotniczy tryb życia. Osobniki tej samej wielkości można trzymać razem w przestronnym terrarium, ale są oportunistami i mogą zjadać mniejszych pobratymców, więc sortuj je według wielkości. Trzymaj gatunek bez innych gatunków w terrarium.

TEMPERATURA

Utrzymuj w terrarium 20-26 °C w dzień i kilka stopni mniej w nocy, około 18-22 °C. Gatunek jest tolerancyjny i przez krótki czas bez szkody zniesie wszystko od około 10 °C do 32 °C, ale nie należy do tego dążyć. Jeśli w pomieszczeniu jest chłodno, słaba lampa nad jedną stroną może stworzyć cieplejszy kąt, żeby żaba sama mogła wybrać miejsce. Inną możliwością jest mata grzewcza na bocznej szybie z termostatem, która również daje niewielki gradient temperatury. Temperatura nie może przez dłuższy czas przekraczać 27 °C, bo gatunek nie jest tropikalny, a małe terraria łatwo się przegrzewają. Umieść termometr w górnej części.

W naturze gatunek zimuje, ale właściwe zimowanie nie jest w terrarium konieczne i dlatego nie podano go w tabelce. Chłodniejszy okres może pobudzić do rozrodu, ale szczegóły dotyczące temperatury i czasu trwania nie są dla tego gatunku udokumentowane.

Czytaj więcej: Ciepło i temperatura

WILGOTNOŚĆ I ZRASZANIE

Gatunek nie jest tropikalny i nie potrzebuje wysokiej wilgotności powietrza. Celuj w 50-80 % i zraszaj terrarium kilka razy w tygodniu albo codziennie, jeśli powietrze w pomieszczeniu jest bardzo suche. Wilgotność może wzrastać po zraszaniu i ponownie spadać, tak aby w ciągu doby występowały wahania, a nie stale wysoka wartość. Żywe rośliny i lekko wilgotne podłoże pomagają utrzymać wilgotność.

Dobra wentylacja jest ważniejsza niż wysoka wilgotność, a podłoże nie może być mokre. Zraszaj odchlorowaną wodą z kranu lub wodą źródlaną. W naturze deszcz pomaga pobudzić samce do odzywania się, więc sztuczna pora deszczowa wiosną może działać podobnie.

WODA I JAKOŚĆ WODY

D. versicolor powinna mieć miskę z wodą, w której żaba może siedzieć i z której często korzysta nocą. Miska nie musi być duża, ale żaba musi móc się całkowicie zanurzyć, a brzeg powinien umożliwiać łatwe wyjście. Wymieniaj wodę codziennie lub gdy jest brudna i regularnie szoruj miskę.

Używaj odchlorowanej wody z kranu, potraktowanej środkiem neutralizującym chlor, chloraminy i metale ciężkie, lub wody źródlanej. Woda destylowana się nie nadaje, bo może zaburzać gospodarkę wodną żaby. Nigdy nie używaj mydła ani środków czyszczących, bo płazy wchłaniają substancje przez skórę. Jeśli spodziewasz się potomstwa, potrzebny jest osobny zbiornik (zob. Rozmnażanie).

OŚWIETLENIE I UVB

Żaba potrzebuje stałego rytmu dobowego, np. 12 godzin światła i 12 godzin ciemności, przy oświetleniu wystarczającym do wzrostu roślin. Świetlówki lub LED-y nie podnoszą zbytnio temperatury. W naturze żaba często śpi na widoku i w słońcu, więc słabe źródło UVB (strefa Fergusona 1) z dużą ilością cienia jest korzystnym dodatkiem, zwłaszcza w obsadzonym roślinami terrarium, ale gatunek radzi sobie także bez niego. Wymieniaj świetlówkę zgodnie z zaleceniami producenta. Szkło i plastik blokują UVB, więc okno daje tylko światło i ciepło, a nie UVB.

Czytaj więcej: Światło i UVB

ŻYWIENIE

Dryophytes versicolor jest owadożerna i ma duży apetyt. Zjada świerszcze, muchy, ćmy, larwy barciaka, małe jedwabniki i dżdżownice, a świerszcze mogą stanowić większość pokarmu. Mącznik i larwy barciaka służą urozmaiceniu. Małe osobniki dostają muszki owocowe i bardzo małe świerszcze. Owad karmowy wielkości głowy żaby lub nieco mniejszy jest zwykle odpowiedni.

Młode karmi się nawet codziennie. Dorosłe dostają trzy-sześć świerszczy co drugi lub trzeci dzień, w zależności od wielkości żaby i owadów karmowych. Gatunek może łatwo utyć przy zbyt obfitym karmieniu, więc ogranicz porcje, jeśli żaba się zaokrągla. Najlepiej podawaj pokarm tuż przed zgaszeniem światła. Dobrze odżyw owady, zanim podasz je żabie, i oprósz je wapniem i witaminami. U dorosłych wystarczy oprószać co drugie karmienie, u młodych przy każdym.

Czytaj więcej: Zwierzęta karmowe: utrzymanie i hodowla

ZACHOWANIE I OBCHODZENIE SIĘ ZE ZWIERZĘCIEM

D. versicolor jest aktywna nocą i na dobre ożywia się po zgaszeniu światła. W dzień siedzi nieruchomo na gałęzi lub liściu, a nocą korzysta z całego terrarium. Jest aktywnym łowcą, który skacze z gałęzi na gałąź, a przylgi pozwalają jej wspinać się po pionowym szkle. Samce są w okresie rozrodu terytorialne i bronią swojego miejsca godowego długimi nawoływaniami.

Trel samców jest głośny, zwłaszcza wiosną, i słychać go z daleka, więc ustaw terrarium tam, gdzie dźwięk nie będzie przeszkadzał. Żaba łatwo się płoszy i należy brać ją do ręki tylko wtedy, gdy to konieczne, i tylko przez dorosłych. Używaj czystych, mokrych dłoni bez mydła i kremu albo wilgotnych, bezpudrowych rękawiczek, lub przenieś żabę za pomocą szklanki. Umyj potem ręce.

Rozmnażanie

DOJRZAŁOŚĆ PŁCIOWA I OKREŚLANIE PŁCI

Samce zdradzają się nawoływaniem i mają ciemne gardło, natomiast samice są nieco większe i mają jaśniejsze gardło. Samce osiągają dojrzałość płciową po 1-2 latach, samice zwykle po około 2 latach, dlatego tabelka podaje 12-24 miesiące. Płci młodych nie da się określić, więc kup małą grupę, jeśli chcesz mieć obie płcie, i wybieraj osobniki hodowlane, jeśli uda ci się je znaleźć. Zwierzęta odłowione z natury często są nosicielami pasożytów, a odłów gatunku w naturze podlega lokalnym przepisom.

Czytaj więcej: Zakup zwierząt: odchów, odłów i transport

GODY I KOPULACJA

W naturze gatunek rozmnaża się od końca kwietnia do czerwca lub lipca, gdy wieczorem powietrze ma ponad około 15 °C, a samica wybiera samca, który nawołuje najdłużej i najczęściej. Gdy zbliża się samica, samiec przechodzi na dłuższe, bardziej natarczywe wołanie godowe. System kojarzenia jest poligyniczny: jeden samiec może kopulować z kilkoma samicami. Niektóre samce, często w swoim pierwszym sezonie rozrodczym, nie nawołują, aby oszczędzać siły, lecz trzymają się blisko nawołującego samca. Nie udokumentowano, co wywołuje rozród w terrarium; chłodniejszy okres, po którym następuje zraszanie i cieplejsza pogoda, to rozsądna próba. Samica przychodzi do wody tylko po to, by złożyć jaja. Samiec obejmuje ją w ampleksusie, a jaja są zapładniane poza ciałem.

JAJA I KIJANKI

Samica składa jaja w wodzie w płaskich, luźnych pakietach po 10-40 jaj, przyczepionych do roślin przy powierzchni. Łącznie samica składa 1.000-2.000 jaj i robi to tylko raz w roku. Nie ma opieki nad potomstwem, a samica po złożeniu jaj nie odgrywa żadnej roli.

Przenieś jaja lub kijanki do osobnego zbiornika z czystą wodą bez ryb, gdzie łatwo kontrolować karmienie i jakość wody. Kijanki żywią się glonami i rozłożonym materiałem roślinnym, odfiltrowują pokarm z wody lub zeskrobują go z powierzchni. Konkretnych zaleceń dotyczących karmienia w hodowli terrarystycznej nie udokumentowano dla tego gatunku, więc pokarm roślinny z glonami to rozsądny punkt wyjścia. Często wymieniaj wodę i rozdziel kijanki na kilka zbiorników, jeśli jest ich dużo.

Czytaj więcej: Odchów kijanek

METAMORFOZA

Z jaj wylęgają się kijanki po 3-7 dniach, w zależności od temperatury wody. Metamorfoza następuje 42-65 dni po wykluciu. Rozwój przebiega szybciej w ciepłej wodzie i przy obfitym karmieniu.

Gdy pojawią się przednie kończyny, kijanka musi mieć możliwość łatwego wyjścia z wody. Obniż poziom wody i włóż skośne kamienie, korek lub rośliny pływające, żeby mogła się wydostać i nie utonęła. Świeżo przeobrażone żabki są prawie zawsze zielone przez kilka dni, zanim zmienią barwę na szarą.

ODCHÓW MŁODYCH

Świeżo przeobrażone młode mają około 15 mm i muszą codziennie dostawać muszki owocowe i maleńkie świerszcze oprószone wapniem. Trzymaj je w wilgotnym terrarium odchowowym z roślinami i płytką miską z wodą. Niektóre młode żabki pozostają jasnozielone aż do dorosłości. Sortuj młode według wielkości i podawaj większy pokarm w miarę wzrostu. Gatunek osiąga pełne rozmiary w ciągu roku do dwóch lat, a tempo wzrostu zależy od karmienia i warunków.

Zdrowie i częste błędy

D. versicolor jest wytrzymała, ale te problemy się powtarzają:

- Zwierzęta odłowione z natury: mogą przenosić pasożyty i choroby i trudno je zaaklimatyzować. Wybieraj osobniki hodowlane lub poddaj odłowione kwarantannie.
- Nadwaga: gatunek ma duży apetyt i łatwo tyje przy zbyt obfitym i zbyt częstym karmieniu.
- Infekcje skóry: czerwonawe przebarwienia lub białe, watowate obszary, zwłaszcza na brzuchu i pod tylnymi nogami, często są wywołane przez bakterie lub grzyby w urazie.
- Choroby niedoborowe: szybko rosnące młode mogą mieć problemy ze szkieletem przy niedoborze wapnia i witamin, więc oprószaj pokarm zgodnie z zaleceniami.
- Ospałość, odmowa jedzenia lub wzdęcie mogą wynikać ze stresu, zbyt niskiej lub zbyt wysokiej temperatury albo złej jakości wody.

Zdrowa żaba ma zwarte, umięśnione ciało i czystą skórę, a w dzień siedzi wysoko w terrarium. Izoluj chore zwierzęta i zwróć się do weterynarza znającego się na płazach. Nigdy nie wypuszczaj żab ani kijanek na wolność, ponieważ mogą przenosić choroby na rodzime płazy.

Czytaj więcej: Wapń, witaminy i suplementy Czytaj więcej: Kwarantanna i higiena

Zawsze pytaj kogoś, kto się zna

Ten poradnik to dobry punkt wyjścia, ale nie zastąpi doświadczenia. Zwierzęta są różne, a wielu najważniejszych rzeczy można się nauczyć tylko od ludzi, którzy od lat hodują dany gatunek. Porozmawiaj z hodowcą, doświadczonym terrarystą lub weterynarzem, który zna gady i płazy, zanim kupisz zwierzę - i ponownie, gdy coś wygląda niepokojąco.